

Jak může stát podpořit finanční gramotnost obyvatel?

Jarmilo! Jarmilo!! Jarmilo!!!

Michaela Kaczmarková 4. ročník. Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace. Karasova 16, 709 00 Ostrava, Mariánské Hory.

*„Byl pozdní večer – první máj –
večerní máj – byl lásky čas.
Hrdliččin zval ku lásce hlas,
kde borový zaváněl háj.“*

Jste zmateni? Proč by proboha průměrná středoškolačka začínala úryvkem jednoho z nejvýznamnějších představitelů českého romantismu a zakladatele moderní poezie, který se narodil roku 1810 v Praze na Malé Straně v eseji o finanční gramotnosti obyvatelstva?

Myslím si, že nejsem kompetentní osoba, abych na to odpověděla. Byla bych raději, kdybychom se společně zeptali školského systému!

„Školství, co se stane, když nebudu vědět, kdo napsal Babičku, nebo že děj se odehrává na Starém bělidle?“ zeptala se průměrná středoškolačka.

„Neodmaturuješ,“ odseklo školství.

„A co se stane, když nebudu umět logaritmy?“ zkusila své štěstí znovu.

„Doufám, že si vybereš angličtinu,“ s úšklebkem pravilo školství.

„A co žáci, kteří budou mít matematiku povinnou?“ naivně se pokusila obrátit list.

„Sorry jako,“ odpovědělo a podalo jí koblihu.

„A co když třeba nebudu vědět, co je to RPSN nebo jak fungují daně?“ zeptala se žákyně už v úplné zoufalosti.

„Tak to jsi v pohodě, kdybys měla zájem, na mém youtubechannelu mají reklamu japonské půjčky, tak se podívej, mám takový pocit, že se k sobě hodíte,“ ukončilo školství debatu a šlo raději řešit inkluzi.

A to je příběh toho, jak průměrný středoškolák je schopný odříkat autory, díla a ba dokonce spočítat průběh kvadratické funkce, určit definiční obor a dosadit do předpisu funkce, dříve než mu někdo zaklepe na dveře.

„Ťuk ťuk,“ ozvaly se rány.

Krásná slečna s přítelem a dítětem jdou otevřít.

„Hynku! Viléme!! Jarmilo!!!“ zvolal exekutor a vešel.

1... 2... 3!

Takže vy nemáte rádi příběhy? Mám pro vás příběh o čtenáři, který je také neměl rád.

Ale než k němu přejdu, pojďme se první podívat na fakta. Dle zdrojů na webových stránkách Ministerstva financí České republiky, první měření úrovně finanční gramotnosti dospělé populace proběhlo v roce 2007 společností STEM/MARK a výstupem bylo pouze subjektivní zhodnocení situace. A následovalo měření úrovně finanční gramotnosti v roce 2010 díky zapojení do programu OECD. A v roce 2015 znovu. Díky OECD!

Z toho lze jednoduše odvodit, že Česká republika nemá svá standardizovaná měření finanční gramotnosti.

Jak můžeme chtít podpořit něco, co v podstatě neumíme měřit? Co se neměří, se nedá řídit!

Takže prosím! Obracím se na vás, jak ve sbírce Kinder-undhausmärchen od bratří Grimmů v povídce pod názvem FisherunsynerFru. Pojďme měřit! Nepotřebuji 6 přání a nemám ani aspirace na Boha. Ale to měření, zlatá rybko, prosím!

Snaha

Nemusíte se bát, neproměním se teď v motivačního řečníka, který si bere 2 000,- Kč na hodinu za povzbudivou řeč, jak to společně všichni zvládneme. Ale nalijme si čistého vína. Klidně více než jeden kalich. Pochybuji, že zítra jdete odemykat korunovační klenoty, takže si to můžete dovolit.

Snaha se prostě nepočítá! Vše je o výsledcích a výsledky prostě chybí. Česká strategie finančního vzdělávání selhává. MŠMT i ČNB selhává. Finanční gramotnost neroste. A pokud jsou tam nějaké pozitivní změny, s klidným svědomím je můžeme připsat náhodě. Je to jak klam texaského ostrostřelce.

Střelec střílí na dveře od stodoly, náboje mu již došly a celá stěna je už děravá. V některých místech se nachází děr více a v některých naopak méně. Když kolem skupiny nahuštěných děr potom nakreslí terč, bude to vypadat, že pistoli ovládá jako naprostý profesionál.

Esej bez závěru je jako romantický dárek obalený v toaletním papíru

Nechovejme se ve školách k finanční gramotnosti, jako k nevlastnímu sourozenci, který se přiženil do naší rodiny díky nevhodnému výběru matky. Není to o tom ho strpět. Respektujme ho! Avšak ne jenom na oko, když se zrovna rodiče dívají a blíží se narozeniny. I když ten iPhone opravdu chcete.

Babičku každý v naší rodině miluje. Starší více než mladší, ale skoro nikdo na ní nedá dopustit. Málokdo si dovolí říct, že je nedůležitá, a že svá nejlepší léta má za sebou.

Chovejme se k nevlastnímu sourozenci jako k babičce!

Babičku už četlo několik generací a má místo ve školském systému, ale stejný prostor při maturitě jako český jazyk by měla dostat finanční gramotnost. Protože je to zrovna finanční gramotnost, ze které Vás bude život testovat, ne literatura. Gramatická chyba vás nebude stát tolik, co špatně podepsaná smlouva.

Kdybych mohla mít ještě jedno přání, bude to systematické začlenění finančních gramotnosti do maturity.

Způsob výuky finanční gramotnosti, zdá se mi poněkud nešťastný...

Zdroje:

MÁCHA, Karel Hynek. Máj. Praha: Dobrovský, 2014. Omega (Dobrovský). ISBN 9788073902094

VANČURA, Vladislav. Rozmarné léto. Ilustroval Josef ČAPEK. Praha: Fortuna Libri, 2015. ISBN 9788073219857

MCRANEY, David. Nejste tak chytrí, jak si myslíte: klamou vás média, politici a ze všeho nejvíc vlastní mozek. Brno: BizBooks, 2014. ISBN 978-80-265-0268-5.

PHILLIPS, Tim a Rebecca CLARE. Hra o trůny ve světě podnikání: strategie, mravy a lekce leadershipu z nejdiskutovanější televizní show na světě. Přeložil Kateřina DRAŠNAROVÁ. Praha: Dobrovský, 2016. Knihy Omega. ISBN 978-80-7390-363-3.

Finanční gramotnost. In: Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2017 [cit. 2017-02-26]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Finan%C4%8Dn%C3%AD_gramotnost

Zeman u klenotů opilý byl, šlo to cítit, řekla Němcová [online]. čtvrtek 6. listopadu 2014, 21:49 - Praha: BORGIS, 2014 [cit. 2017-02-26]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/domaci/352814-zeman-u-klenotu-opily-byl-slo-to-citit-rekla-nemcova.html>

Proč se finančně vzdělávat. Proč se finančně vzdělávat [online]. Praha: Ministerstvo Financí, 2013 [cit. 2017-02-26]. Dostupné z: <http://www.psfv.cz/>